

SOL, ALTA MUNTANYA I SOFRE

DR. HERVÉ

(Les Escaldes)

En medicina caldria destruir molts dels aforismes que encara avui hom aconsella als tuberculosos, per exemple:

«El sol congestiona; és generador d'hemoptisis.»

«L'alta muntanya és perillosa; no sobrepassu pas els 800 metres.»

«Fugiu del sofre, que, com el sol, és un agent de congestió.»

Si la medicina, si l'art de conduir els malalts, és el fruit d'una experiència repetida i perllongada, cal afirmar tot seguit que cap d'aquestes proposicions no pot resistir l'examen dels fets:

El sol. — Des de 1914 que vaig començar a ajuntar l'helioteràpia com element de cura en el tractament de la tuberculosi pulmonar i més de 2.000 malalts han seguit aquest mètode. Eren malalts afectats de les formes més diverses, des de les manifestacions pleurals, tuberculosi en fase inicial limitada a alguns focus congestius, fins a les formes més avançades (excloent-ne, ben entès, les formes fortament ulcerades i actives del període terminal).

Els accidents que han pogut ésser observats han estat causats per la inobservació dels consells que procedeixen en el capteniment de la cura.

Encara recentment, un dels meus joves ajudants, manifestava el seu astorament de no haver constatat en més de dos anys que ell és al meu costat, cap hemoptisi en les malalties i particularment entre les que practiquen l'helioteràpia. Aquestes observacions poden aplicar-se igualment a l'alta muntanya, agent de congestió.

Jo no estic capacitat per a parlar ací de les reaccions que pot provocar l'arribada d'un malalt erètic a un clima de muntanya que no sigui aquest de Les Escaldes. Sé, però, que els casos en els quals havem constatat reaccions congestives són rars. La major part dels nostres malalts s'aclimaten en pocs dies, sense febre i sense manifestacions estetaquíques als nostres 1.400 metres per a treure'n després els beneficis d'un clima estimulante, sec, i particularment assolellat.

El sofre. — És veritablement un agent de congestió?

Heus ací la resposta: des del 1917, és a dir, fa 19 anys, han passat per Les Escaldes prop de 4.000 malalts, tots ells han viscut ací una atmosfera sulfurosa: llur *toilette* es fa amb aigua sulfurosa. No hem constatat encara el primer accident congestiu degut a aquesta prodigalitat de sofre.

En realitat, dels tres axiomes tan brutalment afirmats, no en resta res.

¿Cal dir que hom ha de descartar sistemàticament l'esdevenidor d'aquests desgraciats que per la no observació dels consells de prudència han provocat l'opinió que tradueix aquesta oposició al sol, a la muntanya i al sofre? Ara bé: ací, com sempre, tot és mesurat. La cura solar, la cura d'alta muntanya, la cura de sofre, han d'ésser ben menades i ben dosades. El tuberculós que voldrà practicar aquestes cures haurà de sotmetre's als consells mèdics, talment com l'hepàtic que va a Vichy haurà d'escoltar — sota la pena de greus accidents — els consells dels metges que saben utilitzar la gamma d'aquesta estació termal.